

„Mezi sebou se dohadovali, kdo je největší.“ Kdo je nejdůležitější, přednější, schopnější. Ale asi to nebylo tak, že by Petr říkal: „Ondřeji a Jane, vy jste ti nejdůležitější.“ A oni by opáčili: „Ne, ne, milý bratře Petře, ty jsi ten nejdůležitější.“ „Ale ne, já ne, to snad spíš tady Tomáš nebo Filip. Nebo Jidáš?“ Mnohem pravděpodobněji než „ty,“ tam ve spojení se slovem „největší“ znělo mnohonásobně víckrát slovíčko „já.“ Asi takto: „To je jasný, mně má nejraději, největší jsem já.“ „Ale co povídáš? To zrovna! Já jsem největší, já jsem Skála.“ Asi tak.

Ne, není to, sestry a bratři, popis naší současné politické scény, kde podobné dohady můžeme sledovat tak říkajíc v přímém přenosu. Ačkoli nejde o nic jiného, než si tak říkajíc ostrými lokty a silnými vyhlášeními vybojovat prostor a uzurpovat moc nad druhými, nejde v tomto případě o politiky, ale o učedníky Kristovy. „Církev je lepší než běžný svět,“ myslíme si a někdy i tvrdíme. Inu, ne vždycky. Jejimi členy nejsou andělé svatí, ale lidé z masa a kostí se vši svojí človecčinou.

Zároveň se v tom příběhu nepopisuje naše současnost, ale dávná minulost, kterou my máme tendenci si představovat vždycky jako lepší, než je naše doba, ve které žijeme. „Dřív byli lidé lepší, nebylo tolik špatnosti.“ Inu bylo. Co je svět světem. Dokud jedná jen Bůh, je to dobré, ale jak se dostanou ke slovu lidé, už je tu hřích a jdou si jeden druhému po krku. A to i doslova. Jak zpívají Voskovec s Werichem: „Čtěte Bibli, tam to všechno je.“ Už hned od samého začátku.

„Mezi sebou se dohadovali, kdo je největší.“ To je slovo o církvi. A to nejen o té starobylé, první, která nebyla ani zdaleka ideální. Ale to je taky o nás, o učednících dnes. Budiž apoštolům i jejich současným následovníkům ke cti, že když už jsou u něčeho takového přistiženi, tak aspoň mlčí. Patrně je jim dost stydno. Neoklepou se hned a nezačnou hned na novo.

Že církev provázejí podobné problémy s lidskou samolibostí, pýchou a povyšováním se jedněch nad druhé, a to od samého začátku, je zřejmé i z dopisu apoštola Pavla do sboru v Korintu. Dokázali se tam tehdy rozhádat až „do krve.“ Ne jen na oko před televizními kamerami, aby si pak spolu šli svorně dát panáka do parlamentní restaurace za ceny mírnější než lidové. Ale rozhádali se opravdu, zásadně, jejich spory sahají až do morku kostí.

My, když to dnes čteme, nejspíš myslíme na vzájemnou pohnutou historii, kdy se jednotlivé skupiny křesťanů se svými důrazy dokázaly i nenávidět. Ano dokonce proti sobě vedli války, které měly jako oficiální důvod odlišnost víry, odlišnost obřadu, odlišnost ve zbožnosti a pochopení některých věroučných otázek. Namísto vzájemného obohacení v tom viděli důvod k vzájemnému vraždění. Ta doba, minulá a jistě ne lepší, je pryč.

Dnes se nehádáme mezi jednotlivými církvemi, i když odlišnosti zůstávají a některé skutečnosti nás dělí. Vedeme však o nich dialog, snažíme se si to vysvětlit, pochopit se.

Ale i tak tu zní pro nás varování, pro naše jednotlivá společenství. Jsme podobní té malé skupince Ježíšových učedníků, pouhých dvanáct jich bylo. Jsme podobní sboru v Korintě. I to bylo pár lidí, nejvýš desítky. A i v těchto našich sborech, farnostech a náboženských obcích, kde musíme řešit otázky společného soužití a fungování, vznikají třenice, roztržky a někde i dnes rozkoly. Zkušenost už první církve je pro nás výstrahou a varováním, procházíme stejnými pokušeními.

Je na to lék? Kde najít sílu odolat? Tak kupříkladu v apoštolských slovech: „Prosím vás, bratří,“ a jistě i sestry, „pro jméno našeho Pána Ježíše Krista, abyste všichni byli svorní ... abyste dosáhli plné jednoty smýšlení i přesvědčení.“ A pak samozřejmě právě ve slovech Páně, která jsou učedníkům určena v evangeliu.

Jako první Ježíš vyzdvihuje službu. Tedy jednání a život pro druhé. Mít ty druhé na paměti. Mít jako své životní poslání, že jsme tu pro ně. Právě i ve funkci, i v úřadě, v postavení jedinečném a předním máme mít na prvním místě službu po vzoru Ježíšově.

Pak Ježíš staví učedníkům před oči dítě a objímá je a mluví o přijímání takových dětí. Není to přímo výzva k náhradní rodinné péči, jak by se mohlo na první pohled zdát, i když ta je jistě velmi fajn a potřebná. Význam toho Ježíšova gesta a výroků s tím spojených lze vnímat v jiné rovině. Souvisí to s tehdejší pohledem na děti. Jak z jiných míst Písma vysvítá, děti měli stejnou hodnotu jako otroci, služebníci. Tedy povětšinou velmi malou. Často se tehdy děti chudých lidí do otroctví dostávali. A je tomu tak svým způsobem v rozvojových zemích, kde je běžná dětská práce, dodnes. Význam, společenská prestiž, velikost dítěte se blížila nule. Je tedy v naprostém protikladu

k dohadům dospělých o jejich vlastním významu. Kdo vezme za své dětstnost, svou bezvýznamnost v očích světa – co na tom totiž záleží, přijímá do svého života Krista a jeho měřítko a hodnoty. Služba mu nebude za těžko. Ale právě v tom je pravá velikost před Pánem. A na jeho pohledu záleží. On je tím, kdo skutečnou velikost posuzuje a bude mít i poslední rozhodující slovo.

A tak ačkoli člověk bere vážně víru a to, co z víry dělá, jak žije, nemusí až tak moc brát vážně sebe. Ve smyslu brát moc vážně své já chtivé uznání a rozhodujících pravomocí, ve smyslu povyšování sebe nad druhé. Můžeme pak k druhým přistupovat jako k sobě rovným, stejně důležitým, ba dokonce ve chvíli jejich potřeby podpory, pomoci ještě jako k důležitějším než jsme my sami.

A tak „kdo chce být první, buď služebníkem všech.“ Není to jen cesta na první místo, ale především cesta ke svornosti, k jednotě a jednomyslnosti. Na tom záleží, ne prosadit sebe. Tím se také totiž získává respekt pro vlastní názor, pro pochopení toho, oč člověku jde a co má za důležité.

Amen

Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země.

I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Pontským Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel; třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha, Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé.

Věřím v Ducha svatého, svatou církev obecnou, svatých obcování, hříchů odpuštění, těla z mrtvých vzkříšení a život věčný. Amen